

L'aiguat del 12 d'octubre a Manresa-Riu (1907)

Espectacular fotografia, feta dos dies després de l'aiguat del 12 d'octubre de 1907, que mostra els efectes causats per les inundacions a l'estació de Manresa-Riu del Ferrocarril Econòmic de Manresa-Berga.



Foto editada per Climent Oliveró Torrens

Comptabilitzem, només en aquesta fotografia, 35 vagons directament afectats per l'ímpetu de l'aigua i màquines de tren travades al fang i mig penjades prop del mur, que encara existeix actualment, però tapat per la vegetació. On hi havia quatre vies en paral·lel, tan sols n'observem una a primera línia, mentre les altres han quedat sota d'una capa de fang, com el tren del darrere, amb mercaderies que li tapen les rodes. Veiem també algunes plataformes plenes de fustes, ben tallades. Hi ha troncs arrossegats per l'aigua i dues arcades obstruïdes i plataformes desfetes. El Cardener ha fet neteja: només porta grava, pedres i alguns troncs. De poc cabal, el riu era conegut com a salvatge, per les seves accions puntuals fins a la construcció de la presa de Sant Ponç. Tot i així, mantenia aquest adjectiu en casos excepcionals com el que comentem de 1907.

A la dreta de la foto, observem l'edifici de l'Estació de Manresa-Riu, gran per a l'època, ja que disposa de planta baixa, tres pisos i golfes, propietat de la Companyia del Ferrocarril de Manresa-Berga, que a partir de 1919 passarà a ser la Companyia General de Ferrocarrils Catalans, popularment els Catalans. Es tracta d'un edifici alt, amb una decoració metàl·lica a sobre que tenia tres pisos per encabir els habitatges dels treballadors, anomenats camàlics. Davant hi ha una caseta petita que eren els urinaris, darrere podem veure dos individus dalt d'un carro i quatre més a baix carregats de caixes, amb tota una colla de sacs apilonats i ordenats. Més a l'esquerra s'observen quatre treballadors més. El passeig del gasòmetre s'unia al carrer del Bruc sense asfaltar ni urbanitzar en el tros del final. A la dreta s'observen diversos edificis de l'actual carrer Folch i Torres, que acaba amb una nau que actualment és el Rastre-Remart. Mentre que les cases de l'esquerra desapareixeran per la construcció de l'empresa Ocomesa, Oxígeno y Construcciones Metálicas S.A, que després serà la Lemmerz. La xemeneia que es veu Bruc amunt és cal Gallifa i al fons a la dreta s'observa Puigterrà, amb l'antic castell de Manresa. A la

dreita de l'estació de Manresa-Riu hi ha la fàbrica de Filats i Teixits Roca amb la xemeneia i uns habitatges al costat. A l'alçada del pont de Pedra un gran embassament d'aigua va provocar una amplada de més de 200 metres fins a la Fàbrica Roca -ara propietat de l'Escola Joviat-, com testimonia la placa de ferro a l'actual passeig del Riu. Durant aquests anys, arriba el carbó del port de Barcelona a través de la Renfe i el carreguen cap a les colònies industrials del Berguedà. Els vagons dels Catalans es carregaven a l'altra banda del riu i s'emmagatzemaven a Manresa-Riu. En una ciutat eminentment industrial, l'aiguat va perjudicar amb força totes les fàbriques al voltant del riu, setze en total. A partir d'aleshores, amb l'inici de l'energia elèctrica, algunes de les noves fàbriques es van poder situar a d'altres zones fora dels cursos fluvials.